

LVIII. LIKANALE MUZEJ LIKE GOSPIĆ

IGOR **ZDUNIĆ**

Naslovnica: **Visočica**, 2020. (kat. br. 3)

LVIII. LIKANALE MUZEJ LIKE GOSPIĆ

Planine, planine
IGOR ZDUNIĆ

14. studenoga - 14. prosinca 2023.

2

Pogled prema Svetom brdu, 2021. (kat. br. 5)

Nastavljajući dugogodišnju tradiciju prezentiranja djela hrvatskih umjetnika, Muzej Like Gospić je organizirao 58. izložbu Ličkog likovnog anala. Kako se posljednjih godina ova revijalna izložba pretežito posvećuje umjetnicima ličkih korijena, tako će se ovom prilikom posjetiteljima prezentirati likovna ostvarenja akademskog slikara Igora Zdunića.

Ovaj mladi Gospićanin, po strani od većih i velikih središta, u Gospiću, stvara i istražuje sam... uvijek u sebi noseći prkos prema svojoj okolini i ponos koji od njega čini izuzetnog usamljenika – vjernog istraživača svog likovnog snoviđenja. Iako se 2019. prvi put predstavio lokalnoj javnosti svojom samostalnom izložbom, ova izložba dolazi u momentu kada Zdunić nastoji pokazati vrijednosti nastavka svoga rada u novije vrijeme.

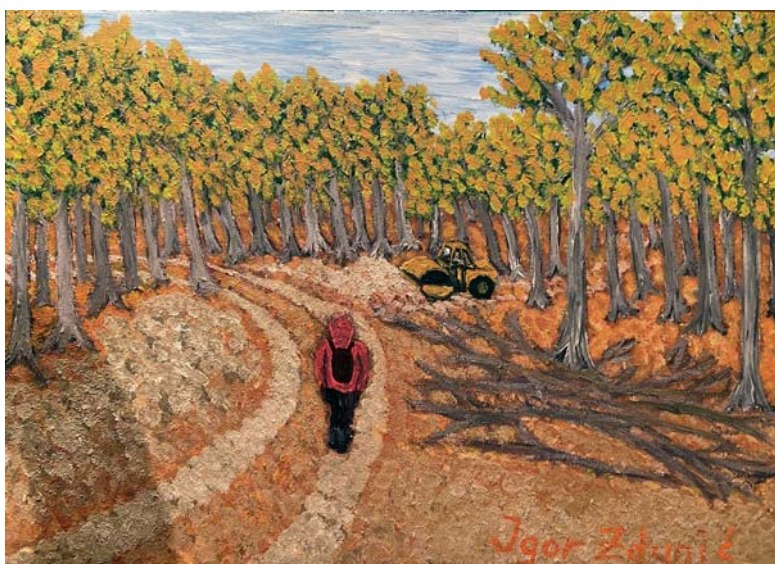
Izložbom *Planine, planine* nam se pruža mogućnost da sagledamo dio umjetničkih preokupacija ovog stvaratelja. Sam autor, dajući naslov ovoj izložbi, istovremeno je izdvojio jedan segment iz svog sadašnjeg razvojnog stvaralaštva, trenutno, istina najobimniji, isključujući tako prisustvo drugih likovnih tumačenja kojima bi se prikazala sva razvedenost njegovog stvaralačkog čina.

I, mogli bismo, što više, već na prvi pogled reći da se Zdunić u svom postupku i cijeloj evoluciji pristupa umjetnosti nastoji, i kad dublje uđe u suštinu teme kojom je obuzet, formalno izraziti na vizualno i likovno najjednostavniji način.

U tom smislu, ovaj segment Zdunićevog stvaralaštva nosi (uvjetno) epitet artbrutovskog pristupa slikarstvu koji više određuje spontan, maštovit, iskren i izravan izraz i stav umjetnika, nego Igorovu striktnu pripadnost određenom umjetničkom pravcu, tim prije, što nam se autor na ovoj izložbi predstavlja do te mjere raznorodan u korištenju likovnog instrumentarija za saopćavanje željenog, da razvedenost umjetničke vokacije vibrira od nadrealističkih projekcija, preko ekspresivnih groteski do psihološko-intimističkog fluida.

Put prema Svetom brdu,
2021. (kat. br. 6)

Radovi na šumskom putu,
2021. (kat. br. 7)

Ovome likovnom opredjeljenju slikar je dao svog udjela prvom samostalnom izložbom slika u Splitu 2014. (za vrijeme studiranja), kada je sva njegova inventivnost bila usmjerena na figuralnoj kompoziciji velikih formata, ludičke atmosfere ili u širokom rasponu doživljaja. Tu već nalazimo neke začetke karaktera i sadržaja koji su zastupljeni i na ovoj izložbi.

Preciznije, promatramo slikarstvo Igora Zdunića koje po svojoj temeljnoj nakani pripada djelimice artbrutovskoj tendenciji, ako pritom mislimo na određeni *art brut* slikara, njegovih začetnika kao što su Jean Dubuffet, Slavko Kopač, s druge pak strane dijeli i stanovita iskustva ekspresionizma kojeg nalazimo u figurativnom slikarstvu, bogate obojenosti i teksture, Kevina Larmeea. K tomu, njegov interes stvaranja oslanja se i na sličnosti neoekspresionista poput Leona Goluba i Leona Kossoffa. Ono što još više podcrtava žanrovsku raznovrsnost ovog slikarstva jest i naglašen infantilizam pa je moguće govoriti o stvaralaštvu bliskom dječjemu i jednom vidu naivne umjetnosti. O tome koliko je uspio sjediniti sve ove načine slikarskog izražavanja s jednim gotovo minucioznim osjećajem sklapanja i dovođenja do sasvim novog vizualnog konteksta, govori i čitav niz slika, od kojih izdvajamo dio, nastalih u razdoblju od 2019. do 2023., za ovo izlaganje.

Na izložbi je predstavljeno osamnaest djela urađenih akrilom na platnu (s dodavanjem krušnih mrvica na starijim slikama), tehnikom u kojoj je Igor našao svoj pravi izraz koji je zato i privlačan jer je nesputan, oslobođen, neopterećen pravilima akademske umjetnosti. Naime, autor je u svojim radovima autentičnog izraza, spontanošću i unutarnjim ritmom, vrlo vješto i intuitivno pronašao način da izazove samog sebe i učini odmak od naučenih postulata usvojenih na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Ono što je mogao naučiti tijekom studija, u njemu je proizvelo jedan jak utisak, ali ne toliko u smislu preuzimanja likovnih nastojanja, stjecanju iskustava, koliko u saznanju o slobodi izražavanja i širini duha. Za njega ne

Paklenica I., 2022. (kat. br. 10)

važi ni poziv za pridržavanjem pouka stečenih „obilaskom muzeja“. Unatoč svemu tomu, motivi koje stvara su nam bliski, prepoznatljivi, lako shvatljivi.

Zdunićevi motivi govore o raznolikosti njegova interesa. Izborom motiva opisuje različite ideje, od osjećanja prirode zavičajnog krajo- lika do primorsko-dalmatinskih motiva i animalističkih interesa. Igor bira svoje motive kao promatrač koji otkriva, sagledava i registrira okolinu oko sebe, prerađuje je u svojoj memoriji i zapisuje na platno, ugrađujući u nju svoju emotivnu osobnost. Na taj se način potvrđuju njegovi individualni impulsi koji, sve što autora okružuje, lakoćom pretvaraju u umjetničko. Izražajnost motiva njegovih slika istaknuta je otvorenim koloritom, sa svijetlim, jarkim bojama, oživljena naivnim crtežom ekspresivne figuralike, naslikana u debelom impastu s prepoznatljivom strukturom slike u kojoj se materija zgušnjava gotovo do reljefne površine. Drugim riječi- ma, plijeneći pozornosti svojom životnom energijom, njegove su slike odraz iskrenog oduševljenja sredinom u kojoj se kolorizam i luminizam prožimaju intenzitetom topline, blagosti i smirenja, kao i svjedočanstvo umjetnikova pogleda na svijet, radoznalog, otvorenog i zadivljenog.

Neupitna je činjenica da izložba tematizira fenomen planine. Igor kao planinar odlazi na Velebit, upoznaje planinu i od tada on nalazi i otkriva vrijednosti planine, slikarske i osjećajne, i planina postaje njegova opsesija. Nastale slike, tematske epizode s Nacionalnim parkom Paklenica samo su još jedan dokaz mnogo značajnosti teme koje mu pruža planina. U nizu planinskih interijera daje pri- kaze najljepših visinskih vidikovaca (*Visočica*, 2020.), ponekih naj- viših kamenih vrhova (*Pogled prema Svetom brdu*, 2021.), šuma i njezinih cesta koje se uređuju strojem (*Radovi na šumskom putu*, 2021.), planinarskih domova (*Dom u Paklenici*, 2022.) i kuća (*Kugina kuća*, 2023.). Pošto Zdunić ne odustaje od predmetne realnosti, odnosno figura, često u pejzaž nastoji ukomponirati plošne likove

Paklenica II., 2022. (kat. br. 11)

ljudi – planinara koji djeluju kao da su srasli s kamenitim tlom. Zanimljivost nam pruža slika *Premužičevom stazom*, 2020. – 2022. na kojoj su dvojica planinara s umjetnikom na čelu (prvi slijeva).

Uz ovakve prikaze, Igor nije zanemario ni proučavati teme iz kulturne baštine u kojima oslikava pejzaž s tradicijskim kućama (*Prizor iz etno-sela Marasovići*, 2023.) koje su, utopljene u kanjon Velike Paklenice, važne za očuvanje jedinstvenog kulturnog identiteta ličkog i dalmatinskog podneblja. Kao umjetnik je angažiran i za stvaranje svijesti, i savjesti čovjeka – sigurno, o brizi za okoliš plaža pitoresknog Starigrada (*Smeće uz obalu*, 2022.), izazivajući svijest o djelu kao o individualnoj pobjedi.

Pored planinskih i primorskih pejzaža, Igor je, dosljedan svoje jedinstvene slikarske misli i uzora – u privrženosti zavičaju, u emotivnoj vezi s motivom – svoju duhovnu snagu slikara posebno „potrošio“ na prizorima iz sredine rođenja, odrastanja i stvaranja. Ovi momenti povišene emocionalne temperature afirmiraju slike urbanog krajolika – vedute Gospića sa zrcalnim odsjajem rijeke Novčice. Da je autor doživio ugođaj jednog sretnog trenutka u okrilju izvorne prirodne okolice, posvjedočio je to atmosferskim zbivanjem koje je krajolik proželo okerno-smeđom intonacijom gustiša drveća i bjelinom prorijeđenih „reljefnih“ oblaka te udvojilo prirodnu sliku čarolijom refleksa u vodi (*Novčica u jesen*, 2020.). Uljepšano i okićeno „lice“ obale Novčice s Murković-mlinom opisuje pejzažom – noćnom uoči božićnog ugođaja (*Blagdanska rasvjeta*, 2021.). Na površini vode se poetično odražava, u inverzijskoj projekciji, cjelovita slika panorame krajolika.

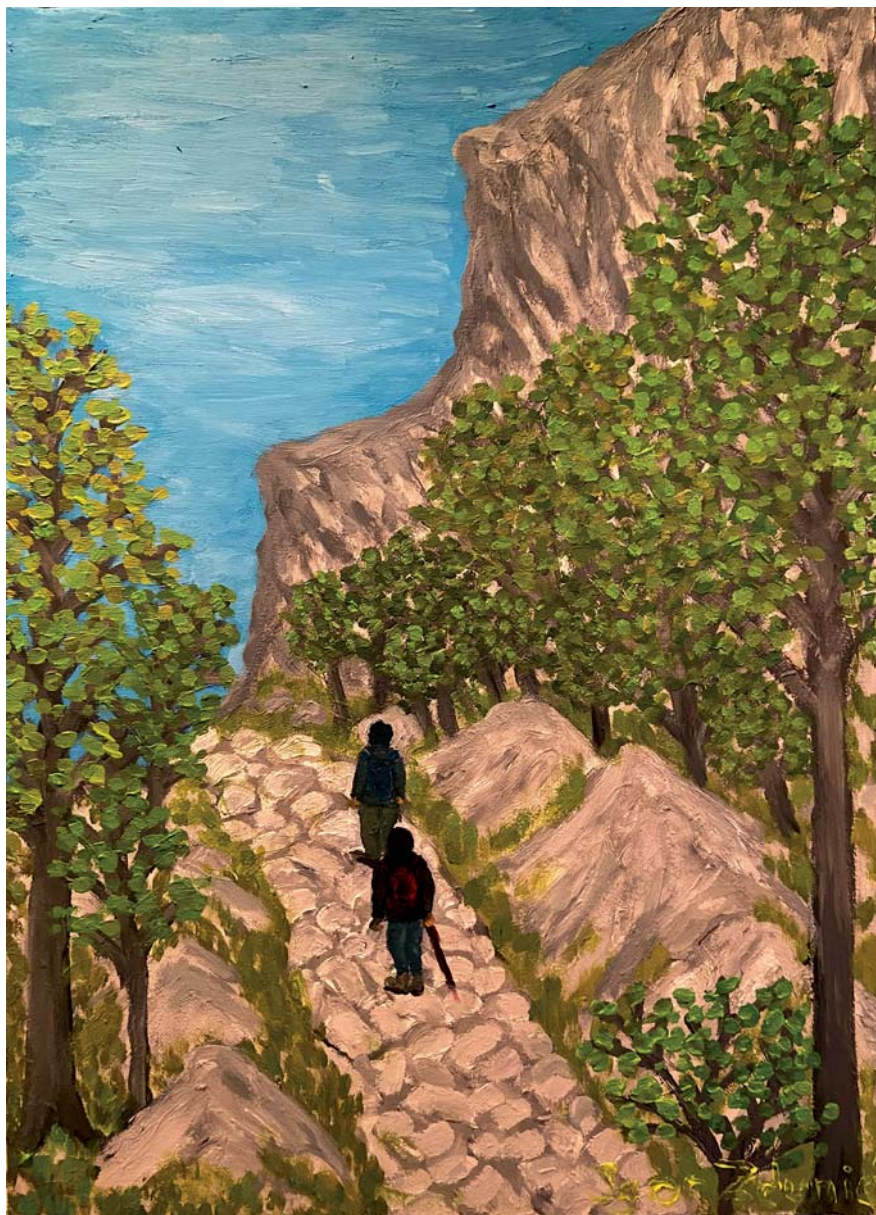
Ljubav prema životinjama ispunila je slikara golemom, nezaustavljivom radošću u kojoj je nastavio istraživati animalističke teme, otkrivajući kako su mu upravo životinje izvor posebne inspiracije i doticaja sa svijetom snova, intuicije i podsvijesti. Sve to je imalo odraza na prikaze od skupine magaraca s farme dalmatinskog

Kod doma u Paklenici, 2022. (kat. br. 12)

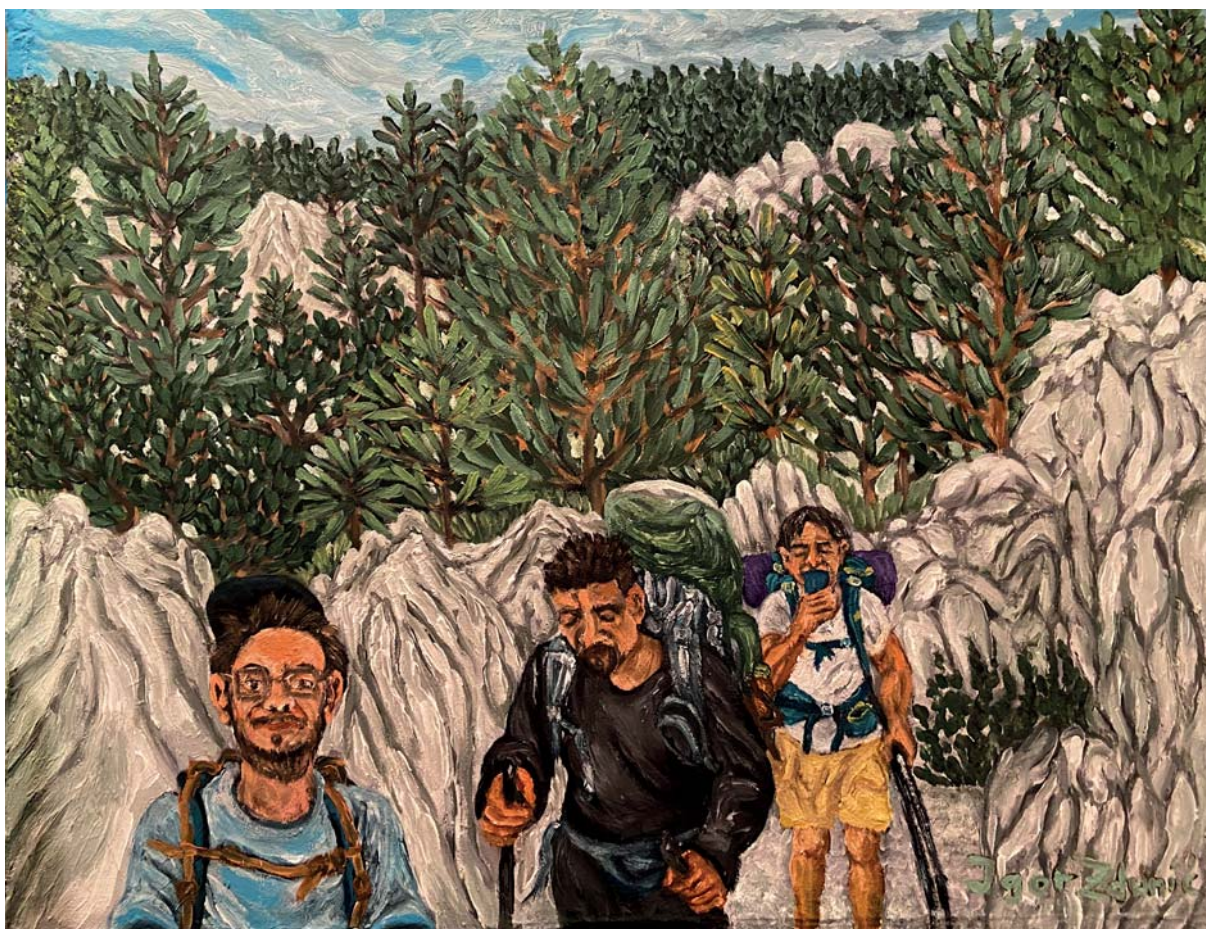
Dom u Paklenici, 2022. (kat. br. 13)

U Paklenici, 2022. (kat. br. 9)

Kugina kuća, 2023. (kat. br. 16)

Premužičevom stazom, 2020. – 2022. (kat. br. 4)

zaleđa (*Tovari*, 2019.) do pojavnosti motiva mačke kao zaštitnice grada, koja „štiti“ obiteljsku kuću nasuprot gospičke zatvorske zgrade (*Čuvari dvorišta*, 2023.). Igorov životinjski svijet koji ga okružuje, želi živjeti s njim u sinergiji i skladu, pripisujući mu pritom – u duhu dvojnosti značenja motiva životinja – attribute dobra, ne podupirući loše predrasude prema njihovim figurama.

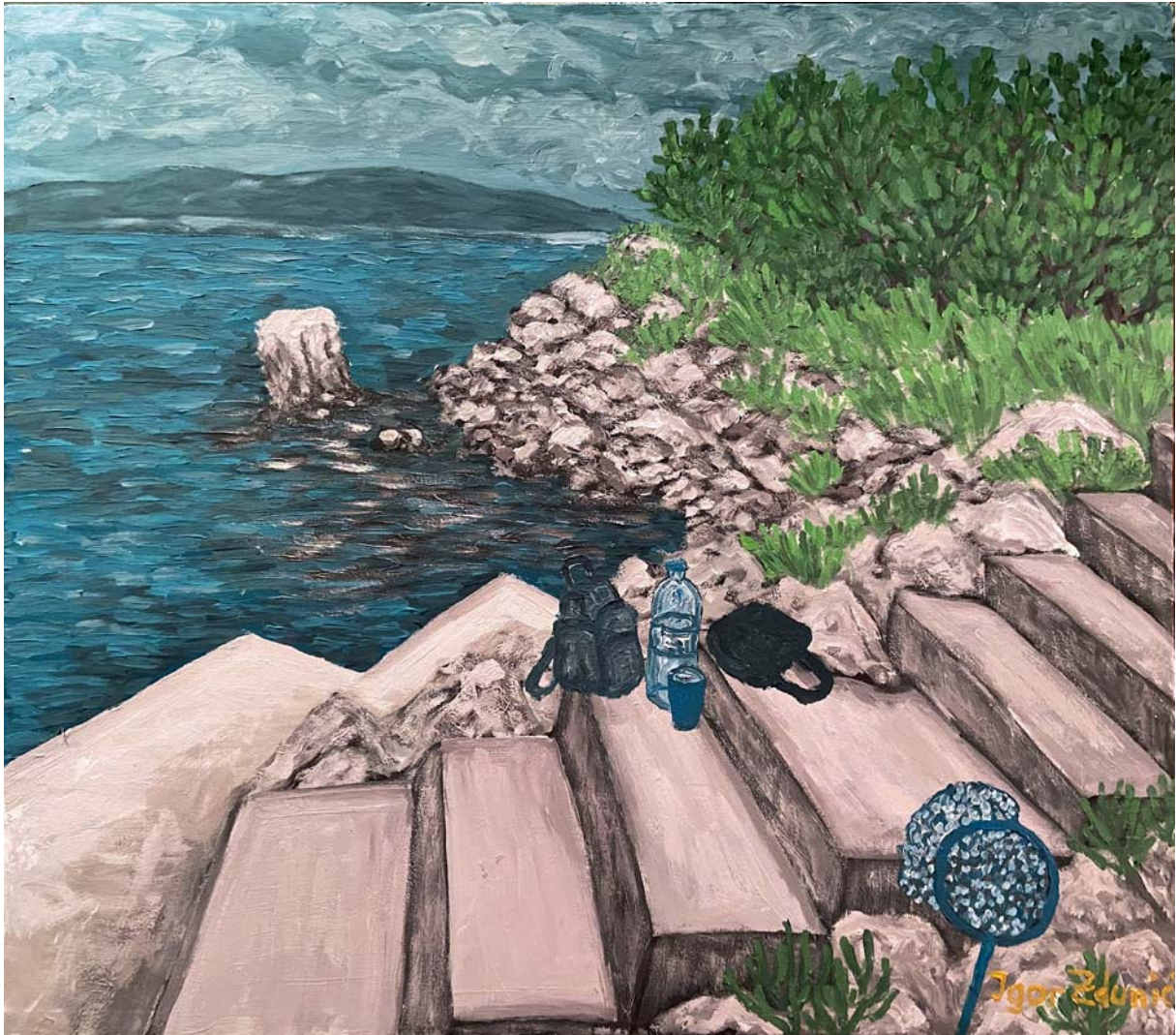
Naposljetku, prateći i pomno usvajajući sav ovaj izloženi i, pun optimizma, osebujni svijet umjetnikova stvaranja, možemo ukratko rezimirati o samom autoru. Uočljivo je da je Zdunić izraziti primjer slikara koji, izrastajući iz zavičaja, dolazi do univerzalnih značenja ostvarenih suvremenim izrazom neponovljive sugestivnosti. Nesumnjivo, u toj zavičajnoj vezi on nalazi i poticaj, i emotivni krvotok, i etičko opravdanje svoga djela. A to djelo, to je njegovo inzistiranje na sadržajima prizora s prisutnim najbližim okruženjem – autobiografskim prostorom i sadržajima – i istovremeno jedna individualizirana forma saopćavanja tih sadržaja, i čine da se Igor Zdunić lako prepoznaje, pamti i prati u našoj suvremenoj umjetnosti.

Vesna Bunčić

muzejska savjetnica povijesti umjetnosti

Prizor iz etno-sela Marasovići, 2023. (kat. br. 17)

Stepenice, 2022. (kat. br. 14)

Smeće uz obalu, 2022. (kat. br. 15)

Čuvari dvorišta, 2023. (kat. br. 18)

Tovari, 2019. (kat. br. 1)

KATALOG IZLOŽENIH DJELA

1. **Tovari**, 2019., akril na platnu, 70 x 100 cm
2. **Novčica u jesen**, 2020., akril na platnu, 45,8 x 59,6 cm
3. **Visočica**, 2020., akril na platnu, 64,8 x 70,3 cm
4. **Premužičevom stazom**, 2020. - 2022., akril na platnu, 54,3 x 70 cm
5. **Pogled prema Svetom brdu**, 2021., akril na platnu, 65,4 x 70 cm
6. **Put prema Svetom brdu**, 2021., akril na platnu, 54,4 x 69,8 cm
7. **Radovi na šumskom putu**, 2021., akril na platnu, 52,8 x 73,4 cm
8. **Blagdanska rasvjeta**, 2021., akril na platnu, 57,2 x 43,7 cm
9. **U Paklenici**, 2022., akril na platnu, 60,4 x 44 cm
10. **Paklenica I.**, 2022., akril na platnu, 70 x 54,4 cm
11. **Paklenica II.**, 2022., akril na platnu, 70,4 x 54 cm
12. **Kod doma u Paklenici**, 2022., akril na platnu, 62,2 x 62 cm
13. **Dom u Paklenici**, 2022., akril na platnu, 60,4 x 63 cm
14. **Stepenice**, 2022., akril na platnu, 68,8 x 77,6 cm
15. **Smeće uz obalu**, 2022., akril na platnu, 54,4 x 70 cm
16. **Kugina kuća**, 2023., akril na platnu, 54,3 x 67,8 cm
17. **Prizor iz etno-sela Marasovići**, 2023., akril na platnu, 46,4 x 60 cm
18. **Čuvari dvorišta**, 2023., akril na platnu, 58,2 x 84 cm

Blagdanska rasvjeta, 2021. (kat. br. 8)

ŽIVOTOPIS

Igor Zdunić je rođen 1991. u Gospiću gdje je završio osnovno i srednjoškolsko gimnazijsko obrazovanje. Potom je 2011. upisao sveučilišni studij Slikarstvo na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Diplomirao je 2017., u klasi prof. Nine Ivančić i stekao zvanje magistar slikarstva. Daljnje školovanje nastavio je također u Splitu gdje je 2018. završio PPDMO (pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje) na Filozofskom fakultetu. Nakon višegodišnjeg boravka u Splitu i završetka akademskog školovanja, vratio se u rodni Gospić. Prvo radno iskustvo postigao je na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa iz predmeta Likovne kulture u Osnovnoj školi dr. Jure Turića u Gospiću, školske godine 2018./19. Trenutačno je zaposlen u Gimnaziji Gospić na radnom mjestu nastavnika Likovne umjetnosti. Do sada je imao sedam samostalnih i više skupnih izložbi. Sudionik je mnogih humanitarnih likovnih kolonija. Član je HULU-a, Splitu.

Nakladnik

Muzej Like Gospić

Za Nakladnika

dr. sc. Tatjana Kolak

Urednica kataloga, autorica teksta i likovne koncepcije

Vesna Bunčić

Fotografije

Igor Zdunić

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak

Ivana Pavičić

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Sveučilišne knjižnice Rijeka pod brojem 150614083.

ISBN 978-953-7637-50-7

Tisak

Stega tisak d.o.o., Zagreb

Naklada

200 kom.

Gospić, 2023.

Izložbu su omogućili

Ministarstvo kulture i medija RH, Grad Gospić

Novčica u jesen, 2020. (kat. br. 2)

